

दिक्ष्यैष तव वाणानां गोचरे परिवर्तते । प्रतिघाताय कार्यस्य दिक्षा च यततेऽयतः ।
 दिक्ष्या जानाति सङ्ग्रामे योद्धव्यं हि त्वया सह । दिक्षा च सफलाः पार्थ सर्वे कामा ह्यकामिताः । ३८२०
 तस्माज्जहि रणे पार्थ धार्तराष्ट्रं कुलाधमं । यथेन्द्रेण हतः पूर्वं जम्भो देवासुरे मृधे ।
 अस्मिन् हते त्वया सैन्यमनाथं भिद्यतामिदं । वैरस्यास्यास्त्ववश्यो मूलं च्छिन्धि दुरात्मनां ।
 ॥ सञ्जय उवाच ॥ तं तथेत्यब्रवीत्पार्थः कृत्यरूपमिदं मम । सर्वमन्यदनादृत्य गच्छ यत्र सुबोधनः ।
 येनैतद्दीर्घकालं नो भुङ्क्तं राज्यमकण्टकं । अयस्य युधि विकस्य च्छिन्ध्यां मूर्ध्ना नमाहवे ।
 अपि तस्याह्वनर्हायाः परिक्षेशस्य माधव । कृष्णायाः शक्रुयां गन्तुं पदं केशप्रधर्षणे । ३८२१
 इत्येवं वादिनौ कृष्णौ हृष्टौ श्रेतान् हयोत्तमान् । प्रेषयामासतुः सङ्घे प्रेषन्तौ तं नराधिपं ।
 तयोः समीपं सम्प्राप्य पुत्तस्ते भरतर्षभ । न चकार भयं प्राप्ते भये महति मारिष ।
 तदस्य चक्षियास्तस्य सर्व एवाभ्यपूजयन् । यदर्जुनहृषीकेशौ प्रत्युद्यतो न्यवारयत् ।
 ततः सर्वस्य सैन्यस्य तावकस्य विश्राम्यते । महानादो ह्यभूत्तत्र दृष्ट्वा राजानमाहवे ।
 तस्मिन् जनसमुन्नादे प्रवृत्ते भैरवे सति । कदर्थीकृत्य ते पुत्तः प्रतिमित्रमवारयत् । ३८२०
 आवारितस्तु कौन्तेयस्तव पुत्त्रेण धन्विना । संरम्भमगमद्भूयः स च तस्मिन्परन्तपः ।
 तौ दृष्ट्वा प्रतिपंरथौ दुर्योधनधनञ्जयौ । अभ्यवैचन्त राजानो भीमरूपाः समन्ततः ।
 दृष्ट्वा तु पार्थं संरथं वासुदेवश्च मारिष । प्रहसन्नेव पुत्तस्ते योद्धुकामः समाकृत्यत् ।
 ततः प्रहृष्टौ दाशार्हः पाण्डवश्च धनञ्जयः । व्यक्रोशेतां महानादं दध्मतुश्चाम्बुजोत्तमौ ।
 तौ हृष्टरूपौ संप्रेक्ष्य कौरवेयास्तु सर्वशः । निराश्राः समपद्यन्त पुत्तस्य तव जोविते । ३८२५
 शोकमापुः परे चैव कुरवः सर्व एव ते । अमन्यन्त च पुत्तस्ते वैश्वानरमुखे ऊतं ।
 तथातु दृष्ट्वा योधास्ते प्रहृष्टौ कृष्णपाण्डवौ । हतो राजा हतो राजेत्यूचिरे च भयादिताः ।
 जनस्य सन्निनादन्तु श्रुत्वा दुर्योधनोऽब्रवीत् । व्येतु वो भीरुहं कृष्णो प्रेषयिष्यामि मृत्यवे ।
 इत्युक्त्वा सैनिकान् सर्वान् जयापेक्षी नराधिपः । पार्थमाभाष्य संरम्भादिदं वचनमब्रवीत् ।
 पार्थ यत्क्षिचितं तेऽलं दिव्यं पार्थिवमेव च । तद्दर्शय मयि क्षिप्रं यदि जातोऽसि पाण्डुना । ३८२६
 यद्वलं तव वीर्यञ्च केशवस्य तथैव च । तत्कुर्वस्व मयि क्षिप्रं पश्यामस्तव पौरुषं ।
 अस्मत्परोक्षं कर्माणि कृतानि प्रवदन्ति ते । स्वामिसत्कारयुक्तानि यानि तानोह दर्शय ।
 इति श्रीमहाभारते द्रोणपर्वणि जयद्रथबधपर्वणि दुर्योधनदम्भवाक्ये द्वाधिकश्लोकाऽध्यायः ॥ १०२ ॥
 ॥ सञ्जय उवाच ॥ एवमुक्त्वाऽर्जुनं राजा विभिर्ममंतिगैः शरैः । अभ्यविध्यन्महावेगैश्चतुर्भिश्चतुरो हयान् ।
 वासुदेवश्च दशभिः प्रत्यविध्यत्स्तनान्तरे । प्रतोदं चास्य भलेन च्छित्त्वा भूमावपातयत् ।
 तच्चतुर्दशभिः पार्थश्चित्रपुङ्खैः शिलाशितैः । अविध्यत्तूर्णमव्ययस्ते चाभ्रश्यन्त वर्मणि । ३८२७
 तेषां नैष्कल्यमालोक्य पुनर्नव च पञ्च च । प्राहिणोन्निशितान्वाणान् ते चाभ्रश्यन्त वर्मणः ।
 अष्टाविंशन्तु तान्वाणानस्तान् विप्रेक्ष्य निष्कलान् । अब्रवीत्परवीरघ्नः कृष्णोऽर्जुनमिदं वचः ।